

ДОДАТОК
до проєкту Постанови Верховної Ради України
«Про Звернення Верховної Ради України до міжнародних організацій,
парламентських асамблей, урядів та парламентів іноземних держав щодо
юридичної неможливості організації та проведення парламентських,
президентських та місцевих виборів в Україні в умовах дії воєнного стану»

Керуючись статтями 1, 5, 7, 19, 36, 38, 64, 69-71, 76-78, 82-83, 85, 90, 92, 103-104, 106, 136, 138, 140–146 Конституції України, Виборчим кодексом України, а також законами України «Про правовий режим воєнного стану», «Про статус народного депутата України», «Про Верховну Раду Автономної Республіки Крим», «Про статус місцевого самоврядування в Україні», «Про статус депутатів місцевих рад»,

визнаючи неможливість належного дотримання виборчих принципів, встановлених статтею 71 Конституції України в умовах дії правового режиму воєнного стану,

зважаючи на те, що Україна як член Ради Європи з 1995 року взяла на себе зобов'язання щодо дотримання європейських стандартів у сфері демократії, що включає, зокрема, проведення вільних і чесних виборів з дотриманням виборчих стандартів, закладених у Загальній декларації прав людини, Міжнародному пакті про громадянські та політичні права, Першому Протоколі до Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, Декларації про критерії вільних і чесних виборів Міжпарламентської союзу, Документі Копенгагенської наради - Конференції з людського виміру НБСЄ (Копенгагенський документ), Кодексі належної практики у виборчих справах, актах Європейської комісії «За демократію через право» (Венеціанської комісії) та Бюро з демократичних інституцій і прав людини (БДПІЛ) ОБСЄ,

визнаючи неможливість належного забезпечення реалізації виборчих прав громадян України в умовах триваючої широкомасштабної військової агресії Російської Федерації проти України та дії правового режиму воєнного стану,

з огляду на відсутність гарантій безпеки для всіх учасників виборчого процесу в умовах воєнного стану,

усвідомлюючи навантаження на функціонування демократичних інститутів України, спричинене неспровокованою, широкомасштабною військовою агресією з боку Російської Федерації,

з метою забезпечення ефективного функціонування виборчих органів та посадових осіб публічної влади в Україні відповідно до європейських стандартів і кращих практик та надання якісних публічних послуг населенню в умовах воєнного стану та у період повоєнного відновлення України,

Верховна Рада України відповідально заявляє, що:

1. Захист державності, територіальної цілісності та життя і здоров'я громадян України є пріоритетними над будь-якими політичними процесами в умовах дії воєнного стану.

2. Організація підготовки та проведення парламентських, президентських та місцевих виборів в Україні з дотриманням національного законодавства, європейських стандартів демократичних виборів є об'єктивно неможливими в умовах військової агресії Російської Федерації проти України та запровадженого у зв'язку з цим в Україні воєнного стану, адже такий стан передбачає суттєве обмеження низки демократичних стандартів, процедур та політичних прав виборців з міркувань національної безпеки, зокрема обмеження мітингів та демонстрацій, свободи слова, рівного доступу до медіа, у тому числі державних та комунальних, доступу іноземних спостерігачів до виборів у зв'язку з безпековими викликами тощо.

3. Повну відповідальність за неможливість своєчасної організації підготовки та проведення виборів в Україні з дотриманням демократичних виборчих стандартів і процедур несе держава-агресор – Російська Федерація.

4. Стале функціонування виборних органів та посадових осіб публічної влади та здійснення ними повноважень, передбачених Конституцією України та законами України, є обов'язковими умовами дотримання принципу безперервності публічної влади, забезпечення конституційної законності, правопорядку, національної безпеки та оборони держави.

5. Верховна Рада України, Президент України, місцеві (сільські, селищні, міські, районні у містах, районні, обласні) ради та сільські, селищні, міські голови, обрані відповідно до закону на вільних, рівних, прямих виборах шляхом таємного голосування є повноважними, крім тих, повноваження яких достроково припинені в установленому законом порядку, до обрання нового складу Верховної Ради України, нового Президента України, нового складу відповідної місцевої ради, нового сільського, селищного, міського голови на наступних виборах та початку здійснення ними своїх повноважень, передбачених Конституцією України та законами України.

6. Принциповою політико-безпековою умовою організації та проведення виборів у конституційно визначений спосіб є припинення бойових дій на всій території України, що має уможливити припинення чи скасування правового режиму воєнного стану в державі як основну й визначальну політико-правову умову для початку виборчих процесів.

7. Після закінчення збройної агресії Російської Федерації проти України та припинення чи скасування введеного у зв'язку з нею воєнного стану в Україні в порядку, встановленому законом, рішення про проведення кожного виду виборів буде прийнято відповідно до Конституції України, Виборчого кодексу України та інших законів України.

8. Майбутні вибори до конституційних органів державної влади та місцевого самоврядування, а також вибори Президента України, сільських, селищних, міських голів матимуть величезне значення для демократичних перспектив України, а тому вони повинні бути проведені з дотриманням усіх міжнародних виборчих стандартів.

9. Послідовне застосування міжнародних стандартів виборчого права в ході повоєнних виборів є важливим для забезпечення легітимності, довіри та довгострокової стабільності демократичних інститутів України та її майбутнього як суверенної та демократичної держави.

10. Україна розглядає широке міжнародне спостереження за виборами як ключовий інструмент забезпечення прозорості, довіри та демократичної легітимності виборчих процесів, а тому об'єктивно зацікавлена у розгортанні масштабної міжнародної спостережної місії за виборами, що включатиме як довгострокове, так і короткострокове спостереження, з метою підтвердження дотримання демократичних стандартів під час виборчих процесів в Україні.

11. Міжнародне співтовариство повинно і надалі зберігати єдність зусиль із забезпечення інституційного континуїтету (безперервності) функціонування виборних органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також безперешкодного здійснення повноважень Президента України, сільських, селищних, міських голів в Україні в умовах військової агресії Російської Федерації.

